

50 JAAR NA DATO
DEEL 3 IN DE SERIE JUBILERENDE BABYBOOMERS

FANATIEK...GELOVIG

**nogmaals in vogelvlucht over een begrip dat centraal stond in ons leven
zonder dat we er erg in hadden -- opiniërende bijdrage t.d.v. het opmaken van onze levensbalans
Amsterdam, 01-06-2017
Gerard B. Kosse**

BABYBOOMERS ALS GOD IN FRANKRIJK....

Het is al vaak gezegd, maar daarom niet minder waar: Wij Babyboomers, hebben een luizenleventje gehad. Wij --witte, Nederlandse Babyboomers-- hebben bovendien met vooruitziende blik uitzonderlijk goed voor onszelf gezorgd. Dus profiteren we nu dusdanig van riante pensioenen en royale collectieve voorzieningen dat zonder overdrijving gesteld mag worden dat we onbezorgd leven: als God in Frankrijk!

BABYBOOMERS MET HUN GOD...

Alles zat ons mee. Onze generatie schiep in rap tempo de Verzorgingsstaatⁱ, daarbij geholpen door de gigantische financiële injecties van het naoorlogse Marshallplanⁱⁱ en de 'verdiende' kapitalen van ons Koloniaal Verleden. **Onze religieus gefundeerde vrees** voor het snel oprukkende socialisme c.q.

communisme zwengelde bovendien onze zeer winstrijke wapenindustrie flink aan. Het vreedzame Nederlandje staat daarom ook nu nog hoog genoteerd in de Top 10 van de belangrijkste wapenproducenten in de wereld!ⁱⁱⁱ Onschuldig lijkende concerns als Stork, Thales, Airbus, TNO en Damen/De Schelde verdienen het grootste deel van hun winst nog steeds met de productie van wapens....De keuze tussen Kerk en Geld was en is altijd snel gemaakt: **We gebruikten het Kruis als rechtvaardiging voor het Geld.** Geld stinkt immers niet?! Kortom: de alsmear groeiende agressie en economie hebben ons de afgelopen 50 jaar geen windeieren gelegd. Integendeel!

En dat kon alleen maar omdat onze onderwijssector een continue stroom goed opgeleide werkers afleverde die de facto alleen GOD MAMMON vereerden en nauwelijks gehinderd werden door religieus of levensbeschouwelijk gefundeerde principes en zelfkritiek.

Het overgrote deel van onze Jubilerende Ludgerjaargang 1962-1967^{iv}, ruim 73% , werkte daar m.i. dapper aan mee. Meestal zelfs op vrij hoog, leidinggevend niveau in de meest cruciale sector van ons bestel als het gaat om het vormen van een moreel, religieus, spiritueel en maatschappelijk besef bij de ons opvolgende generaties. **Ik heb sterk de indruk dat met name de onderwijssector het meest gekenmerkt werd door de afwezigheid van aanhoudende, bewuste reflectie op morele en geestelijke aspecten van ons bestaan.** Wij, Babyboomers waren *bedwemd* door ons idee dat we ons vanaf de jaren 70 hadden bevrijd van de knellende, kortzichtige dwang van de christelijke Kerk. **Ons geestelijk leven ontaardde vooral in NIKSISME: in een geloof in niets....**Maar dit weerhield ons, de opvoeders van de ons opvolgende

generaties burgers, er niet van om **wél absoluut te geloven in de waarde van geld en materieel bezit!** We bleven daardoor klakkeloos en zonder gewetensnood de vruchten plukken van de noeste, slimme, innovatieve, begeesterde en gewetenloze arbeid van materialistische leeftijdgenoten en de inspanning van de door ons gevormde leerlingen in de geldscheppende sectoren van ons maatschappelijk bestel.

LUDGERIAANSE BABYBOOMERS ZIJN EEN GELOVIG VOLKJE.....

Wij babyboomers, zijn bij uitstek een gelovig volkje! Dat hoop ik hieronder duidelijk te maken. En specifiek voor onze jubilerende Ludgerlichting 1962-1967 geldt daarbij m.i. dat we geloven op de manier die hiernaast wordt weergegeven in het tekstplaatje. Al met al dus nogal **wazig, onduidelijk, vaag en vrijblijvend**. Mensen die sterk in kleuren denken^v -- zoals bijvoorbeeld de briljante professor Robert Dijkgraaf van het ons welbekende TV-programma De Wereld Draait Door (DWDD) -- ervaren het links afgebeelde **Geloofsdogma** ongetwijfeld in de grauwe kleur **grijs-blauw**: de kleur die ik koos als toepasselijke achtergrond voor deze bijdrage aan onze alumniwebsite en voor de letters die je nu leest.

Bekijken we dat non-committerende geloofsdogma regel-voor-regel, dan valt het volgende op:

1. ik GELOOF...

Onze Christelijk-Joodse **religieus gefundeerde cultuur** is uitermate sterk gebaseerd op 'geloven' en niet op zeker weten. Dus niet gebaseerd op 'feiten', op wetenschappelijk vastgestelde ervaring en kennis. Echter, door de versnelde **opkomst van het humanistisch denken** dringt de laatste 50 jaar die feiten-dimensie zich steeds meer op als smaakmaker in ons dagelijks leven. Geen wonder dat onze Grondwet sinds de Oorlog al 14 keer werd gewijzigd.^{vi} En in 1983 was het dan eindelijk zover: Alle grondrechten en plichten die we kennen werden expliciet toegekend aan *alle* inwoners. Dus werd de traditionele 'vrijheid van godsdienst' verruimd tot hen die **niet-godsdienstig** waren. Artikel 6.1 stelt daarom: "Ieder heeft het recht zijn godsdienst of **levensovertuiging**, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet."

Constateringen over onze Ludgerjaargang 1962-1967:

De meeste leden van onze Ludgerjaargang 1962-1967 beschouwen zichzelf als niet-meer-(praktiserend)-katholiek EN/OF niet-meer-gelovig. **Dus als seculier^{vii}**. Zij houden er een niet-religieuze levensovertuiging op na die ze bijna allemaal ervaren en uitdragen als *individu*. Slechts een paar lieden doen dit ook in georganiseerd (gemeenschap)verband, waaronder

ikzelf. Ik ben namelijk sinds 1972/3 lid van het Humanistisch Verbond.

2. ...dat ik GELOOF.....:

Met deze zinsnede spreekt men eigenlijk vooral zijn **vertrouwen** uit. Vertrouwen is -- net zoals dat het geval is bij de andere twee christelijk-theologische deugden 'hoop en liefde'^{viii} -- de basishouding die ten grondslag ligt aan al ons menselijk, sociaal functioneren. Mijn vorige Jubileumbijdrage lichtte dat begrip al toe.

Constateringen over onze Ludgerjaargang 1962-1967:

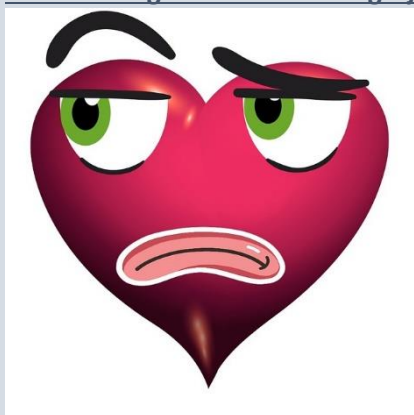
Als we regel 1+ 2 nu achter elkaar lezen, dan komt er voor onze Ludgerjaargang een verklaring tevoorschijn die gelezen kan worden als : **Ik ben ervan overtuigd dat ik vertrouw op...** Maar het is nog niet duidelijk *waarop* we dit vertrouwen richten.

Van mensen met een seculiere levensinstelling -die zich dus rekenen als behorend tot de groep mensen die niet te maken heeft met een godsdienst-- zou je verwachten dat ze de rest van de zin invullen met een expliciete levensovertuiging. Dus met uitspraken over de zin en de best mogelijke vormgeving van ons menselijk bestaan binnen het geheel van de natuur op deze planeet. Maar niets is minder waar! Wij Ludgerianen vertrouwen op.... *Geloof!* Dat blijkt in het volgende tekstdeel.

3. ...in het GELOOF.....:

De eerste drie zinsdelen bij elkaar genomen, laten zich nu als volgt lezen: **"Ik ben er van overtuigd dat ik vertrouw op het geloof"**. Met andere woorden, wij Ludgerianen zijn niet erg consequent. Immers, eerst ruilen we onze gelovige grondhouding in voor een verstandelijke (rationeel onderbouwde) *levensovertuiging*. En daarna stellen we doodgemoedereerd dat we vertrouwen op<het geloof>. En we vertellen er niet bij hoe dat geloof er uit ziet, of hoe dat geloof vorm krijgt en richting geeft aan onze dagelijks handelen. Vrijheid blijheid alom...!?

Constateringen over onze Ludgerjaargang 1962-1967:

Van onze reünies en bij het lezen van de biografisch getinte artikelen in ons alumni-tijdschrift *Hilversum 3 (H3)* krijg ik de stellige indruk dat dit <geloof>, deze <niet-op-feiten-gebaseerde levensovertuiging> van **de meesten van ons (60%?)** op één van de volgende twee sceptische manieren valt te karakteriseren:

A. **NIKSISME:** Ik geloof in NIETS -- niet in een 'hiernamaals, eeuwig leven, of ziel en ga ook niet (meer) naar een kerk. Ook houd ik me niet of nauwelijks bezig met dit soort kwesties'

B. **IETSISME:** Ik geloof wel dat er IETS is, maar ik kan verder niets met die onbegrijpelijke grootheid, en ga ook niet (meer) naar een kerk. Ook houd ik me niet of nauwelijks bezig met dit soort kwesties'

4 & 5 ...maar heb geen GELOOF.....in een GELOOF.....:

Het 4^e deel is eigenlijk het duidelijkst binnen het 6-regelige geloofsdogma dat de meesten van ons erop na houden. Immers, hier wordt bedoeld dat men **niet vertrouwt** op hetgeen erna volgt. Anticiperend op punt 5 stelt de spreker hier eigenlijk dat hij **geen lid is van een georganiseerd geloofsverband (kerk) en niet gelooft in een persoonlijke god**. Daarmee schaart spreker zich in de 82% van de Nederlanders die nooit of bijna nooit in de kerk komt, terwijl nog maar 14% gelooft in het bestaan van een persoonlijke god^{ix}. De 2016-editie van het religie-onderzoek dat het CBS elke 10 jaar uitvoert heet wederom <GOD IN NEDERLAND>.

Maar die titel dekt de lading nauwelijks meer: God is bijna helemaal uit onze samenleving verdwenen.

Des te meer reden voor ons om het kerkelijk cultureel erfgoed te redden van de sloophamer. Onze Ben Preijer geeft hier het goede voorbeeld door kerkgebouwen te conserveren en een nieuwe bestemming te geven! Een ruimere overheidssubsidiering zou overigens niet misplaatst zijn.

Ons geloof is m.i. steeds meer een **bonte, individuele hutspot** geworden van allerlei religieuze en levensbeschouwelijke tradities, esoterie, mind styles, bewustwordings- en zingevingspraktijken uit de hele wereld. De **oranje-rode kleur** ervan domineert bij ons en zou op 'linksige' maatschappelijke betrokkenheid kunnen duiden -- zolang dat niet voelbaar ten koste gaat van ons eigen comfort.

De grenzen tussen kerk-levensovertuiging-zingeving-en-spiritualiteit vervagen in een hoog tempo. Vooral in Nederland dat qua seculariteit op de 3e plaats staat in de wereldranglijst^x. Zweden en Tsjechië prijken bovenaan!

Constateringen over onze Ludgerjaargang 1962-1967:

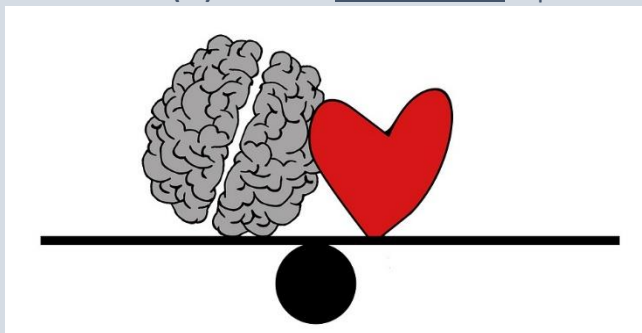
We hebben twee *pastores* in ons midden. Dat is ruim 4% van onze Ludgerlichting. Bovendien weten we uit de artikelen in *Hilversum 3* dat zo'n 4 á 6 jaargenoten zeer actief betrokken zijn bij het religieus leven en de organisatie daarvan in hun respectievelijke parochies. Daarmee hebben we zo'n **13% katholiek lekenkader**. Ook zagen we al dat zo'n 60% 'nergens aan doet'. Verder weet ik dat we minstens **3 agnostici (=6%)^{xi}** in ons midden hebben. **Van de resterende 26% is me op geloofsgebied niets bekend**. Echter, ik neem aan dat we hier geen echte religiehaters aantreffen. Nergens is me immers gebleken dat we binnen onze Ludgerlichting mensen hebben die rancunes koesteren tegen ons voormalig opleidingsinstituut of tegen het (rooms katholieke) geloof waarmee we vijf jaar lang dagelijks te maken hadden.

Als een niet onbelangrijk terzijde wijs ik in dit verband op het feit dat ons **christelijke vocabulaire een wezenlijke belemmering** is bij ons streven om onze seculiere ervaringen en gevoelens te verwoorden en een seculiere levensstijl te ontwikkelen. Een toepasselijk voorbeeld van deze taalkwestie is het aansprekende **gedicht 70+** van onze jaargenoot Frits Le Roux. De raak getroffen beeldspraak in dit gedicht van een ongelovige....blijkt door en door christelijk! Lees de analyse^{xii} op onze alumni-website er maar op na!

Verder krijg ik de indruk dat de levensopvattingen van onze Ludgerjaargang nauwelijks of niet beïnvloed worden door wetenschappelijke bevindingen die ons seculiere denken op de tocht lijken te zetten. Met name doel ik op de wetenschappelijk erkende, *feitelijke* verschijnselen die er op duiden dat onze **menselijke geest functioneren kan terwijl ons lichaam dood is verklaard^{xiii}**. De bewustzijnsproblematiek lijkt binnen onze Ludgerjaargang überhaupt geen gespreksthema te zijn.

EN TOT SLOT:

HET LAATSTE (6^E) ZINDEEL<....**GELOOF ik**> spreekt boekdelen:

Immers, we geven aan dat we niets zeker weten en dat we ons nergens aan committeren! We houden dus **alle opties open: we handhaven een wankel evenwicht tussen rationaliteit en seculariteit aan de ene kant en onberedeneerde, gelovige overgave aan de andere kant**.

De meesten van onze Ludgerjaargang houden daarom overdreven vast aan hun Niksisme of letsisme: twee geloofshoudingen die elke feitelijke onderbouwing missen. Daarbij komt nog dat we die geloofsrichtingen nagenoeg *nooit verder doordenken of ter discussie stellen*. De associatie met 'fanatici' ligt dan al gauw op de loer. Zeker ook als we tevens blijken te geven van een overdreven, want verabsoluteerde, economische, materiële invulling van ons streven naar genot en geluk.

CONCLUSIE

Het overgrote deel van onze jubilerende Ludgerlichting 1962-1967 is <FANATIEK GELOVIG> en is op de lange levensweg '*van-Het-Rijke-Roomsche-Leven-naar-Seculariteit*' blijven hangen bij één van de uiterst zwak onderbouwde en nauwelijks doordachte tussenhaltet Niksisme of letsisme.

NOTEN

ⁱ VERZORGINGSSTAAT

Fris je kennis op over dit -- voor onze Babyboomer-generatie zo vanzelfsprekende -- fenomeen dat met rasse schreden wordt afgebroken. Lees bijvoorbeeld: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Verzorgingsstaat>

ⁱⁱ MARSHALLPLAN

Over de financiële en economische werkelijkheid van onze Nederlandse Maatschappij leerden we bitter weinig binnen de katholieke zuil waarin we als kind opgroeiden. In de toenmalig patriarchale cultuur van de jaren 40-50 waren de details en grote lijnen van de economische wederopbouw en vernieuwing uitsluitend gespreksstof aan de tafels van de rijken en de - voornamelijk protestantse, politieke en ambtelijke-- elites. Maar het is nooit te laat. Lees daarom eens over het Amerikaanse Marshallplan op internet. Dus over de gigantische extern gemotiveerde financiële injectie waarvan genoemde selecte groepen het meest hebben geprofiteerd. Het ging om een Amerikaanse injectie van bijna 13 miljard dollar -- in drie jaar verdeeld over 16 Europese landen die dun bevolkt waren naar hedendaagse maatstaven. Dit bedrag vertegenwoordigt vandaag meer dan 134 miljard dollar. Gebruik voor dit soort historische omrekeningen de calculator van deze site:

<http://www.dollartimes.com/inflation/inflation.php?amount=100&year=1948>

Voor gelijksoortige waarde-berekeningen van de gulden en de euro kun je terecht bij:

<http://www.iisg.nl/hpw/calculate2-nl.php>

ⁱⁱⁱ NEDERLAND ALS EEN VAN DE BELANGRIJKSTE WAPENLEVERANCIERS EN WAPENWINST-VERSNELLERS

Ik wil niet weer een van mijn stokpaardjes berijden. Lees dus zelf over deze heimelijke bron van nationaal vermogen in <http://stopwapenhandel.org/node/1212> Wel meld ik nog dat Nederland er heimelijk maar bewust voor kiest om de wapenindustrie belastingtechnisch te faciliteren. Zeven van de tien grootste producenten van moordtuig hebben daarom hun belastingconstructie in ons lang gevestigd. En meer dan de helft heeft hier een holding. Meer hierover in: http://www.dewaarheid.nu/dec01/7_van_de_10_grootste_wapenproducenten_ter_wereld_hebben_een_belasting_constructie_in_Nederland.htm

In vogelvlucht kennis nemen van de vernietigingsindustrie kan ook. Lees bijvoorbeeld:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Defensie-industrie>

^{iv} CARRIEREVERLOOP VAN DE LUDGERJAARGANG 1962-1967

Kerngegevens over het opvallend hoge niveau van de doorlopen carrière van onze jaargang vind je in het profiel op onze alumni website Postvakh3.nl: <http://www.postvakh3.nl/profielludger.pdf> Daar valt ook op dat het overgrote deel van onze twee klassen met vervroegd pensioen ging. Hield men 'het ' tegen die tijd al voor gezien? We zullen het niet weten totdat meer klasgenoten gaan vertellen over hun ervaringen binnen het onderwijs.

^v SYNESTHESIE / KLEUREN-DENKEN

Een kort Wikipedia-artikel legt dit verschijnsel helder uit: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Synesthesie_\(zintuig\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Synesthesie_(zintuig))

Ik citeer er hier (verkort) het volgende uit: "Volgens de laatste schattingen hebben ongeveer 5% van de mensen één- of-andere 'vorm' van synesthesie. Ook maakt synesthesie deel uit van het beelddenken. Bekende personen met synesthesie zijn: Robbert Dijkgraaf, Vladimir Nabokov, Frank Zappa, Wassily Kandinsky, Annelies van Herck, Hélène Grimaud, Duke Ellington, en Liszt"

^{vi} NEDERLANDSE GRONDWETTEN: TEKST, TOELICHTINGEN EN WIJZIGINGEN

Je vindt ze allemaal toegelicht op deze site: <https://www.denederlandsegrondwet.nl/>

Het is verbazingwekkend dat we in ons Polderlandje zoveel versies door het Parlement kregen. Dat duidt m.i. op rationeel onderkende belangen bij alle betrokken partijen. Of er veel <geven en nemen> aan te pas kwam, kan ik niet zomaar zeggen. Ik hoop het niet. Immers, een zo essentieel basisstuk van onze samenleving stimuleert, reguleert en geeft richting aan nagenoeg alle spelregels (wetten) die we met elkaar willen afspreken.

^{vii} SECULIER

Lees voor meer inzicht in dit begrip: <http://www.encyclo.nl/begrip/seculier>

Tegenwoordig proberen we ons handelen steeds meer te funderen op basis van ons verstand en inzicht. Deze rationele benadering van de werkelijkheid in het algemeen & ons eigen individueel en maatschappelijk bestaan staan haaks op de traditionele, gelovige benadering van handelen. Een eenvoudige maar heldere tekst hierover is:

<https://www.trouw.nl/home/ongelovigen-halen-de-gelovigen-in~ac885576/>

viii **CHRISTELIJKE DEUGDEN**

Lees eerst dit artikel: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Deugd>

Samen met de vier klassiek-Griekse deugden....krijgen we er 7.

De vraag of deze 7 nog relevant zijn in onze seculiere maatschappij wordt belicht in dit artikeltje:

<http://www.uvh.nl/actueel/april-2015/zijn-deugden-nog-wel-van-deze-tijd>

ix **GOD IS NAGENOEG VERDWENEN UIT ONZE NEDERLANDSE SAMENLEVING**

Lees over dit onderwerp de belangrijkste resultaten die het CBS rapporteerde in haar laatste Onderzoeksrapport GOD IN NEDERLAND (1216): <http://www.eo.nl/geloven/nieuws/item/nederland-is-god-kwijt-geraakt/>

x **DE TOP 10 VAN MEEST & MINST RELIGIEUZE LANDEN & AFRIKA ALS EEN APART GEVAL**

Terwijl 2/3 van de wereldbevolking als religieus beschouwd moet worden, zijn er gigantische verschillen in het resterende niet-religieuze deel. Lees: <http://www.knack.be/nieuws/wereld/de-meest-en-minst-religieuze-landen-ter-wereld-en-de-situatie-in-belgie-studie/article-normal-562171.html> Details over ons land vind je in de CBSrapport van noot IX hierboven. n

IN ZWART AFRIKA groeit --met veel ultraconservatief Amerikaans geld-- het aantal christenen weliswaar snel binnen de zogeheten Christian Revival Beweging, maar het Westen verkijkt zich daar meestal sterk op. Religies zijn in grote delen van Afrika allereerst **business & toegang tot vooruitgang en groepsbeleving & -entertainment!** Het zijn toegangsdeuren naar meer welvaart en dus naar betere leefomstandigheden. Ook zijn de wervelende christelijke ceremonies op zondag prima gelegenheden om de nare doordeweekse werkelijkheid letterlijk te vergeten in zang, dans en trance. Eigenlijk zijn die christelijke missen en andere ceremonies moderne varianten van de eeuwenoude animistische offer-ceremonies waarmee de voorouders werden overgehaald om zich in te spannen voor het welzijn en de welvaart van hun nazaten. Daarom doen godsdiensten als de Pinkstergemeentes het ook zo goed in zwarte contreien. Helaas gaat die conservatief-christelijke opmars gepaard met sterk toenemende discriminatie van seksuele en levensbeschouwelijke minderheden. Uganda is daarvan een triest voorbeeld.

xi **AGNOSTICISME**

Met deze term doelen we op mensen die stellen dat ze geen standpunt m.b.t. geloofskwesties innemen omdat het (nog) onmogelijk zou zijn de realiteitswaarde te kennen van de zaken waar religies zich mee bezig houden. Dit desalniettemin het feit dat we tegenwoordig sterke *feitelijke* verschijnselen kennen waaruit we kunnen concluderen dat onze menselijke geest functioneren kan terwijl ons lichaam dood is verklaard^{xi}.

Ik laat mijn favoriete vrijdenker Bertrand Russell over agnosticisme aan het woord in een kort, verhelderend artikel.

Lees: <https://www.freethinker.nl/artikelen/wat-een-agnost-door-bertrand-russell>

xii **ANALYSE VAN HET CHRISTELIJK WOORD- EN BEELDSPRAAKGEBRUIK IN EEN SECULIER GEDICHT**

De eerste versie van het gedicht <70+> verscheen in nr 16 van ons clubblad *Hilversum 3*. Bezoek daarvoor:

<http://www.postvakh3.nl/nieuwsbrieven/H3nieuwsbrief16.pdf>

Een iets gewijzigde versie werd opgenomen als Annex-2 in de analyse die ondergetekende ervan maakte. Ik doel op het websitedocument *DE SUSSENDE VERLOKKING VAN 70+*. Vooral relevant zijn in dit verband de paragrafen 2.2, 2.5 en 3.3 Bezoek ze in : <http://www.postvakh3.nl/literaيرانalyse.pdf>

xiii **BIJNA-DOOD-ERVARING(BDE) C.Q. ERVARING TERWIJL JE DOOD BENT VERKLAARD**

Hier is de startpagina over een uitermate boeiend fenomeen dat gewoonlijk aangeduid wordt als <bijna-dood-ervaring> terwijl de facto bedoeld wordt dat men wél bewust was van iets na eigen overlijden...en dat men zich die gewaarwordingen --na gereanimeerd te zijn-- ook verifieerbaar en correct blijkt te herinneren! Je vindt tal van lezenswaardige artikelen op deze startpagina: <http://bijnadoodervaring.startpagina.nl/>

Kritiek op Van Lommels baanbrekend onderzoek en conclusies inzake <onstoffelijk bewustzijn> kun je lezen in: <https://skepsis.nl/eindeloos-bewustzijn/>

Zelf viel het mij tijdens ene studiereis naar Leuven op dat herinneringen aan bijna-dood-ervaringen <echter dan echt> zijn. Ze bleken bovendien ook een sterke positieve invloed uit te oefenen op gedrag, mentaliteit en op de intensiteit van diverse andere herinneringen aan belangrijke momenten in iemands leven. Lees hier meer over in:

<http://www.ninefornews.nl/herinneringen-aan-bijna-doodervaring-echter-dan-echt/>